

groc

REVISTA QUINZENAL
INFORMACIÓ I SERVEIS

El Sr. Francesc Vidal saludant un dels expositors durant l'edició de l'any passat

FIRAUTO

2a. FIRA DEL COTXE DE SEGONA MÀ

BALAGUER

Pavellons Firals

23 • 24
OCTUBRE

Cartell anunciant la 2a edició de FIRAUTO

- 2a. Edició de FIRAUTO a Balaguer els dies 23 i 24 d'octubre
- Millorem...
El coneixement de la llengua catalana (II)
- Des del meu racó.
El conflicte ha estat i és l'aire que respirem
- Al Pare Balcells
- Un gran pas en les comunicacions
- El dia més gran
- Així ens paguen als avis
- VIIè Campionat de Billar Americà
- Grocs, Blancs i Blaus 1/2
- Professor d'EGB, Alcalde i...
Democràcia
- Guia de primers auxilis.
Capítol 3

FONTBLANCA

FLECA

PANETERIA

CROISSANTERIA

GELATERIA

Molí del Comte, 13 (Antic camí de la Safyc)

Telèfon 45 09 27 • BALAGUER

HORARI

De dilluns a dijous

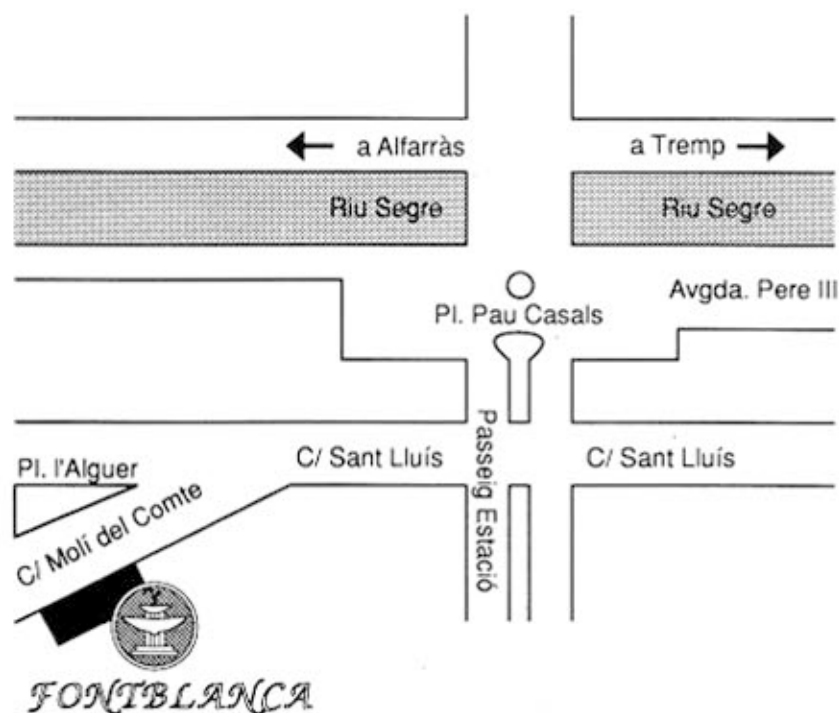
08'30 - 14'30h.
17'30 - 21'00h.

Divendres i dissabtes

08'30 - 14'30h.
18'00 - 22'00h.

Diumenges

18'00 - 22'00h.

groc 154

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA A
Balaguer, Bellcaire d'Urgell,
Camarasa, Castelló de
Farfanya, Gerb, La Ràpita, La
Sentiu, Menàrguens, Os de
Balaguer, Sant Llorenç,
Térmens, Vallfogona de
Balaguer i Vilanova de la Sal.

Edita:

DOSSIER P&M, S.L.
C/ Barcelona, 31 baixos
Teléfono 44 82 73
25600 BALAGUER

Disseny, Composició i
Maquetació:

DOSSIER P&M, S.L.

Imprimeix: Impremta Gulu

Dipòsit Legal: LL-81-1987

Tirada: 4.000 exemplars

Distribució: Gratuïta

Redacció i Publicitat:

Pedro Pérez, Sisco Alarcón

Col·laboradors habituals:

Josep M. Simon i Auberni,

Pere Esteve i Yusta,

Andreu Trilla i Cudós,

Joan Borda i Boreu,

Francesc Serra.

GROC és una publicació plural i independent. Els articles són opinions exclusives dels seus autors que GROC no fa necessàriament seves. En defensa de la llibertat d'expressió de la nostra societat ens comprometem a acceptar les rèpliques que els lectors estimin oportunes sempre que es guardi el degut respecte que mereixen persones i institucions.

2a edició de FIRAUTO a Balaguer els dies 23 i 24 d'octubre

Joan Bové, gerent del Patronat de Fires de l'Ajuntament de Balaguer

Una instantània de la inauguració de la 1a Edició de FIRAUTO l'any passat a càrrec del Sr. Francesc Vidal

El Patronat de Fires de Balaguer està organitzant pels propers dies 23 i 24 d'octubre la segona edició de FIRAUTO, segona fira del cotxe de segona mà.

Després de la gran acceptació de la primera edició celebrada l'any passat, el Patronat Municipal de Fires, ha decidit repetir aquest certamen firal monogràfic, el qual va estar suggerit pels propis expositors del sector amb seu a Balaguer.

En aquests moments, ja està cobert el cent per cent de l'ocupació del recinte firal, amb dotze expositors i prop d'un centenar de vehicles, que estan exposats per a la venda.

Tots aquests cotxes exposats, han de complir unes condicions que donin el màxim de qualitat al certamen firal, i el màxim de garanties als possibles compradors i visitants de FIRAUTO 93.

La inauguració del certamen firal serà el proper dia 23 d'octubre, a les onze del matí, i estarà a càrrec del Delegat del Govern de la Generalitat a Lleida, Sr. Francesc Vidal.

El pressupost per aquesta segona edició de FIRAUTO volta els 3,5 milions de pessetes que estaran finançats pels propis expositors, la Diputació de Lleida i el Patronat Municipal de Fires.

L'horari del pavellons firals

serà de 10 del matí fins a les dues de la tarda, i de les cinc de la tarda fins a les nou del vespre.

En aquests moments podem dir que la resposta del sector de l'automòbil ha estat magnífica, i tant sols resta que els compradors i visitants assisteixin i col·laborin a que l'èxit del certamen FIRAUTO 93 sigui un fet.

Fins el moment, han confirmat la seva assistència les següents cases comercials: COBASA, VECOSA, Garatge Astoria, Auto Farnell, Bonet, Gea, J. Pla, s.a., Tallers Pericón, Auto-Ramon, Garatge Sport i Tallers Barbé •

HONDA

Vehicles
d'Evolució

VINGUI A VEURE'LS A
TALLERS • RECANVIS

BMS

C/ Sant Lluís, 65
Tels. 44 62 02 - 44 52 69
BALAGUER

Col·laborador d'Itermotor
(Agent Oficial per Lleida)

**TALLER
FRENOS
LA SEGURIDAD**

SE REALIZAN
CAMBIOS DE:

PASTILLAS DE FRENO
TUBOS DE ESCAPE
AMORTIGUADORES
ACEITE - FILTROS
ANTICONGELANTE

MANO DE OBRA

GRATIS*

* Promoción válida hasta final del 93

P. de la estación, 4
Telf. 44 60 17 - BALAGUER

COBASA
Comercial Balaguer, S.A.
Concessionari Oficial
FORD
Ctra. Balaguer-Tàrraga, Qm. 1,5
BALAGUER

Tots els nostres vehicles
usats han estat revisats per
tècnics de vehicles d'ocasió

FORD XR2i 130 cv _____ L-W
FORD SIERRA 2.0 _____ L-K
FORD ORION 1.6i _____ L-L
FORD ESCORT 1.6D _____ L-S
CLOF GTI 16v _____ L-L
GOLF DIESEL _____ L-S
CITROEN BX 14 _____ L-N
AUSTIN MONTEGO _____ L-L
MIDI 2.2 _____ L-O

Per a més informació trucar al tel.
44 52 19. Preguntar per Sisco o
visitin's al nostre stand de
FIARAUTO a Balaguer

Millorem...

Josep M. Simon i Auberni

EL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA CATALANA (II)

Si en l'anterior article posava l'accent en els percentatges obtinguts per la nostra comarca, en aquest, em centraré a fer un breu anàlisi dels resultats de la ciutat de Balaguer.

Us demano que us fixeu amb les dades que seguidament exposo.

	BALAGUER	LA NOGUERA	DEMARCACIÓ DE LLEIDA	CATALUNYA
L'entén	97'6	98'8	98'0	93'8
El sap parlar	80'1	88'4	84'4	68'3
El sap llegir	69'1	78'6	77'4	67'6
El sap escriure	38'3	42'5	42'9	39'9

Si comparem les dades de Balaguer amb les de la comarca ens adonem que les puntuacions de la ciutat són inferiors en tots els àmbits. Sembla, fins i tot, lògic que la ciutat quedi per sota de la comarca, ja que pel fet d'estar més poblada, compta amb més població no-catalanoparlant. Si aquest fet el comparem amb què succeeix a les ciutats més poblades de la demarcació de Lleida i que alhora són caps de comarca, veiem que no succeeix el mateix, ja que el grau de domini del català escrit de la Seu d'Urgell, Tàrrrega i Lleida supera el de la comarca respectiva, i en el nostre cas quedem un 4'2% per sota de la Noguera. Fins i tot la mitja de Catalunya, un 39'9%, és més elevat que el de Balaguer. Si a nivell de comarques, en aquest apartat formàvem part de les quinze pitjors de Catalunya, què podem dir, ara, sobre la nostra molt lleial i il·lustre ciutat?

Per altra part, té tot l'aire d'una ironia que només el 20% de la nostra població no sap parlar el català, només cal que ens fixem en la presència de la llengua catalana en la conversa ordinària. Tanmateix caldrà fer cas a aquestes dades, que deuen ésser força fiables i, per tant, reactivar l'ús social del català. Dit més clarament, adreceu-vos a la gent en català ja que hi ha un 97'6% que us entén. No s'entorpeix la convivència ni es qüestiona l'educació si es manté una conversa amb les dues llengües. Al contrari, com més utilitzem el català, els no-catalanoparlants es llançaran amb més facilitat a imitar-nos i l'usaran assíduament. Tampoc crec que hi hagi cap problema a dirigir-se en català als funcionaris municipals, com a la resta de treballadors de l'Administració autonòmica no-catalanoparlants. Resulta curiós i alhora estrany veure com regidors de l'equip de govern municipal -es diuen nacionalistes-, s'adrecen a ells en castellà, i en especial als membres de la guàrdia urbana.

També he comparat els resultats de Balaguer amb el de nou ciutats del Principat, que compten entre deu i quinze mil habitants, les quals són: Sta. Margarida de Montbui (Anoia), Roses (Alt Empordà), Arenys de Mar (Maresme), Calella (Maresme), Amposta (Montsià), Manlleu (Osona), Banyoles (Pla de l'Estany), Ripoll (Ripollès) i Lloret de Mar (La Selva). Balaguer ocupa el quart lloc quant a nivell de comprensió del català, el **sisè** en el domini de la parla, el **setè** en el grau de lectura i el **novè** -empatats amb

Comercial Arno s.l.

MOBLES DE BANY, MAMPARES,
MIRALLS, MOBILIARI DE CUINES, ETC.

Ctra. Comarcal 1313 • Polígon Industrial Camp Llong
Telèfon 45 10 84 • 25600 BALAGUER (Lleida)

Roses- en la capacitat d'escriure'l. Que cadascú tregui les conclusions que cregui més adients...

Per cert, si no en tenim prou, val la pena que valoreu els nostres resultats amb els obtinguts per les ciutats de Lleida, la Seu d'Urgell i Tàrrrega.

	BALAGUER	LLEIDA	TÀRREGA	LA SEU D'URGELL
L'entén	97'6	96'3	98'8	96'9
El sap parlar	80'1	74'4	91'1	81'8
El sap llegir	69'1	71'02	87'2	76'9
El sap escriure	38'3	39'02	67'6	44'1

Aquestes dades de Balaguer em resulten, per no utilitzar una altra expressió, força preocupants. A vosaltres, amables lectors, no?...

ANECDOTARI LINGÜÍSTIC

BÒFIA. Escriuen els diccionaris que és aquella «Cuita i perolada de menjar grosser», que en castellà, se'n diu «Sopa boba» i en italià «Bazzofia». Cal saber trobar l'analogia entrà aquesta Bòfia i l'altra, aquella que, diuen, que vetlla pel compliment d'uns reglaments o lleis per tal de mantenir en un estat l'ordre i la seguretat. De vegades la BÒFIA ha emprat uns mitjans tan contundents que, més que resultar convincents, han creat dins la societat una aversió, millor dit, FÒBIA envers la BÒFIA. Sembla ser que aquests dos termes no mantenen solament una relació homonímica, hi ha quelcom més, no?...

FÒBIA. Aquest mot és d'origen grec. I de la FÒBIA a la follia hi ha un pas, ja que qualsevol aversió pot degenerar en un estat obsessiu, morbós i angoixant, ingredients previs a un estat de bogeria. En francès «Fou» significa boig i «Bia» vindria a ésser una derivació del mot grec «Bio» que vol dir vida. per tant, FÒBIA no seria res més que una VIDA BOJA, irada, obsessiva, etc. Ja ho veieu les fòbies no duen a res, de bo...

GOSAR. Derivat de GOS i que significa qualsevol acció feta per un ca. D'entre les quals destaquen les següents accepcions: 1- Tenir prou coratge per a fer una cosa. I és que els GOSSOS, portats per la seva inconsciència o ingenuïtat, són capaços de fer grans actes plens de coratge, encara que rebin, i de mala manera. Els humans també solem incórrer en el mateix error ja que sovint, actuem, amb CORatge. No caldria penedir-se tant si actuéssim més amb el CAP que amb el COR. 2- Encara que sembli un castellanisme el mot GOSAR també vol dir gaudir, fruit. I és que hom GOSA, i molt, quan GOSA dir segons què a

ELECTROGAR A. GARCIA

CALEFACCIÓ (Gas oil, llenya, elèctrica)

ELECTRICITAT I FONTANERIA
Pressupost sense compromís

Passeig de l'estació, 28-30 • Tel. 44 58 50 • BALAGUER

Servei
Grat
IMPRESA

Àngel Guimerà, 4
Tel./Fax (973) 44 56 11
25600 BALAGUER
Lleida

segons qui i en segons quines circumstàncies. Però, tornem al mateix, GOSAR, com menjar o beure, en excés és perillós.

HIDROFÒBIA. Sense cap tipus de problema en podeu dir també RÀBIA, entesa com a malaltia infecciosa i no com a estat psicològic caracteritzat per un torbament força irat. Se li'n dona aquest mot tan hel·lènic perquè un dels símptomes més evidents dels qui pateixen aquesta patologia vírica és que senten una total aversió a la ingestió o visió de líquids. Es dona la paradoxa que quan una persona està molt enrabiada allò que primer se li dona o se li hauria de donar és un bon got d'aigua, com si les enrabiades amb aigua fossin més portadores. Però una cosa és clara, les conseqüències foren pitjors si barrejàssim alcohol i ràbia. Els animals més afectats per la HIDROFÒBIA, diuen, que són els gossos, però hi ha altres espècies que hi tenen molta més fòbia a l'aigua.

LLADRUC. Composició dels mots «Lladre» i «Ruc». el LLADRUC seria aquell lladre, poc hàbil, per no dir-ne ruc, que és descobert pels LLADRUCS del gos •

Des del meu racó

Andreu Trilla

El conflicte ha estat i és l'aire que respirem

La vida cristiana, avui, no pot deixar de ser conflictiva. En primer lloc, perquè ho és la societat en què ens toca de viure. En Joan Maragall, arran la setmana tràgica de Barcelona (1909), ja veié molt clarament que en el futur de la nostra societat, el conflicte seria una de les claus més importants per plasmar una autèntica convivència de ciutadans.

Calia, doncs, acostumar-nos a conviure amb ell, tot trobant noves formes de diàleg i d'expressió que, naturalment, foren molt mal vistes per la burgesia benpensant d'aleshores. El conflicte ha estat i és l'aire que respirem: conflicte a nivell personal, familiar, ciutadà, eclesial, estatal, internacional... La història d'aquest segle que està a les acaballes és una bona mostra de la conflictivitat a tots els nivells.

Des d'una perspectiva cristiana, el conflicte, Jesús i Sant Pau en deien la persecució, és una constant. «Els qui vulguin viure piadosament en el Crist Jesús, seran perseguits», proclamava Pau. La raó és molt senzilla: la proclamació i la pràctica de les benaurances constitueixen l'agressió més fonamental a qualsevol mena de neutralitat benpensant. Les benaurances, encara, representen, per part dels cristians, un procés mai interromput de desacomodació, de crítica, gairebé de ridiculització del «poder i de la glòria» dels qui, en aquest món i d'acord amb els seus interessos, marquen els límits del bé i del mal, d'allò que és desitjable i d'allò que és rebutjable, del que es pot pensar i del que cal llençar per la borda. Un vell professor, Ernest Käsemann, un home que es va jugar la vida en temps del nacional-socialisme i que ha continuat jugant-se el «prestigi» (cosa que potser encara, és més greu) en l'Alemanya del «miracle econòmic» deia no fa gaire: «Es va retreure a Jesús el fet que fos un agitador. No comprenc per què els seus deixebles

ESTUDI FOTOGRÀFIC
EMMARCATIONS
REVELAT CARRETS 1 HORA

FUJI **CENTRO FUJI**

BERGÈ

sant Lluís, 2 cantonada urgell • tel. 45 07 06

no poden ser això mateix en aquest món, que vegeta amb tanta suficiència i petulància com si no existís la mort i el dolor de milions d'homes».

Tornant a les paraules de Karl Rahner («el cristià del futur o serà místic o no serà»), cal tenir en compte que els místics de tots els temps han estat crítics del «sistema» establert. Per això han transgredit les sacrosantes lleis de l'establishment. S'ha fet notar que el terme «sortir» ocupa els escrits dels místics un lloc de cabdal importància. «Sortir» com antídote de la «instal·lació», de la compensació «de la «indiferència», del «passar», del «cinisme», «Sortir», per què? Perquè la realitat -Déu, l'home i el món -apareguin tal com són sense els maquillatges múltiples imposats pels sistemes de dominació i de propaganda (seculars i religiosos), a fi de falsificar la consciència humana.

Parlar de Déu, que és Pare i Mare.

És prou sabut que, pràcticament, des del començament del nostre segle, les dones de tot el món han emprès un llarg èxode des dels mil Egiptes que per a elles era, de fet, el món sencer. Em sembla que encara no han arribat a la Terra Promesa. Crec que per a tots plegats, dones i homes, és decisiu que hi arribin, perquè només així, a les darreries del segon mil·lenni, serà possible de dir alguna cosa sobre aquestes dues qüestions:

«Quin Adam necessita la nova Eva?» i «Quina Eva necessita el nou Adam?». Des de la perspectiva que ací ens ocupa: tan sols podem gosar dir alguna cosa veritablement concreta sobre Déu, perquè és trobarà referida al moment que ens toca de viure, si dones i homes es troben en el mateix procés d'alliberament. Aleshores també ja no es farà funcionar Déu exclusivament en clau masculina, perquè Déu, per a nosaltres cristians, és Pare i Mare. D'aquí que l'espiritualitat dels nostres dies necessita amb la mateixa urgència «pares espirituals», als quals ja m'he referit, i «mares espirituals» •

Al Pare Balcells

Antoni Bureu

Fa cinquanta anys; en fan ara aquest dia;
ara es celebren unes Noces d'Or...

Fa cinquanta anys formà l'Eucaristia
un jovincell ple d'il·lusions al cor...

I aquest Miracle sempre es repeta,
puix és Miracle etern, el qual no mor...
Cridava a Déu i Déu bentost venia;
l'Església té com base aquest tresor!

Del sacerdot, aqueixes mans sagrades,
que poden fer prodigis, com les fades,
vessant, pels Sacraments, arreu el Bé...!

No, no són pas cinquanta anys, és en debades;
dins de l'Eternitat, les grans tongades,
són un instant, mes ja eternal també! •

EURO SCHOOL

Pere III, 35 • Tel. 44 51 61

**INSCRIPCIONS
DE 7 a 9 VESPRE**

- IDIOMES
- SECRETARIAT DE DIRECCIÓ
COMPTABILITAT
- INFORMÀTICA,
MECANOGRAFIA
INFORMATITZADA
- REPASSOS:
EGB, FP, BUP i COU
- ACCÉS UNIVERSITAT
OPOSICIONS
- TÈCNiques D'ESTUDI

Un gran pas en les comunicacions

Pere Esteve i Yusta

El dissabte dia 2 d'octubre, en presència del President Provincial de Creu Roja Sr. Francesc Vila, del President local Sr. Josep Farrús, i una representació d'autoritats polítiques, civils i religioses, es va inaugurar en el lloc de socors de la Creu Roja de Balaguer, una nova sala de Transmissions, que ve a ésser una de les més punteres de la nostra província.

Dintre de tots els serveis d'emergència, entre els que es troba la Creu Roja de Balaguer, té que existir un servei de transmissions, el més operatiu possible per poder coordinar i distribuir tots els efectius en les tasques de salvament.

Partint d'aquesta regla, i sempre pensant en donar un millor servei a Balaguer i la seva comarca s'ha creat amb molta il·lusió, i amb molt esforç per part de tots els membres de la Creu Roja balaguerina, un dels molts projectes que el nou equip de direcció tenia previst en aquesta nova etapa, una sala de transmissions que estigués dotada de la tecnologia suficient, per garantir les comunicacions amb tots aquells organismes que per la seva tasca tenen que veure amb els serveis d'emergència.

Així d'aquesta manera des del centre operatiu de ràdio de la Creu Roja de Balaguer, es tindrà oberta la possibilitat d'enllaçar via ràdio amb els següents organismes: C.P.C. Lleida (Centre Provincial Comunicacions Creu Roja); S.P.C. Lleida (Servei Protecció Civil REMER); Policia Municipal de Balaguer; Ajuntament de Balaguer, Servei de Bombers de Balaguer, Guàrdia Civil de Balaguer, C.A.P. de Balaguer i Consell Comarcal de la Noguera.

També dintre d'aquesta nova xarxa de comunicacions s'ha tingut en compte un col·lectiu força nombrós, i important com

EMSADE

Podem realitzar tots els treballs que vulgui. Truqui'ns, l'informarem
TORRE DOMINGO • LA RAPITA
(Vallfogona de Balaguer)
Tels. 44 65 14 / 908-63 55 13

Les noves instal·lacions de la Sala de Transmissions de Creu Roja a Balaguer

són els conductors de camions, els quals venen utilitzant per comunicar-se entre ells, unes freqüències espeicals.

Per això i pensant en aquest col·lectiu de professionals, els quals passen moltes hores del dia i de la nit conduint per les carreteres de les nostres comarques, s'ha instal·lat en la nova sala de transmissions un equip que cobreix perfectament aquestes freqüències, per facilitar en cas de presenciar un accident, la comunicació amb un servei d'urgències com és la Creu Roja.

Però no tan sols s'ha pensat en tenir cobertura provincial en el tema de les transmissions, ja que també les previsions de la Creu Roja balaguerina en aquesta àrea els ha portat a equipar-se amb un equip de ràdio útil per contactar, no tan sols a nivell nacional si no que també està preparat per fer contactes amb tot el món, per poder rebre sol·licituds d'ajuda en cas de terratrèmols, inundacions, guerres, etc.

Per tant tots els membres de Creu Roja, ens sentim orgullosos de tenir en aquests moments un dels més moderns serveis de transmissions, operatiu a nivell de Creu Roja, i això ens encoratja encara més a donar un servei de molta més qualitat a tots aquells que ho necessitin •

El dia més gran

Rafel Aguilà i Curia

Dedicat als meus nebots Jordi i Rosa

La diada ha arribat
en aquest afer feliç
Jordi i Rosa s'han casat
es complí el seu desig.

Mon cor s'omple de plaer
en aquest DIA TAN GRAN
tan sols el poema vol ser
el record del vostre enllaç.

Les campanes bategant
llençant les ones al vent
al poble van anunciant
vostre feliç casament.

Amb la mà tremolosa
i emocionada la veu
rebeu parella amorosa
la benedicció de Déu.

El Sant Crist a dalt del cim
i al peu les aigües del Segre
contemplen el goig que tenim
de viure el dia més alegre.

Ara, la copa enlairem
per brindar en aquest dia
que tots plegats celebrem
amb pau, amor i alegria •

IMPRESA

GUIU

Carrer Sant Lluís, 16 - Tel. i Fax 45 03 14
BALAGUER

FIRA AUTO

2a. FIRA DEL COTXE
DE SEGONA MÀ

BALAGUER
Pavellons Firals

23 • 24
OCTUBRE

ORGANITZA:

Patronat
de Fires

COLLABORA:

Ajuntament
de Balaguer

Diputació
de Lleida

Guia Comercial

ARTS GRÀFIQUES

ARTS GRÀFIQUES BALAGUER
Participacions Boda, Impresos comercials i publicitaris, targetes i revistes.
Sant Cirst, 17 - Tel. 44 77 03

IMPREMTA GUIU
Impresos de tota mena. Donem color als seus impresos.
Carrer Sant Lluís, 16
Tel. i Fax 45 03 14

LA IMPREMTA
Tot tipus d'impresos comercials i publicitaris, enquadernacions i segells de caubú.
C/ Urgell, 81 - Tel./Fax 45 03 89

SERVEGRAF
Catàlegs, Fulletons, Cartells, Llibres, Revistes, Impresos comercials, Enquadernacions, etc.
Àngel Guimerà, 4 - Tel/Fax 445611

ASSEGUANCES ASSESSORIES

ASSEGUANCES-ASSESSORIA JOSEP M. VILARDELL
Winterthur - Reg. 2640. Col. 41671
Barcelona, 38, altell
Tel./Fax 44 66 05 - BALAGUER

ASSESSORIA R.M. SEGUÉS
Graduat Social, Tècnic Tributari.
Assegurances Abeille Previsora
C/ Urgell, 71 1r. - BALAGUER
Tel./Fax 45 04 93

AUTOMÒBILS TALLERS

AUTO FARNELL - FIAT
Venda i reparació de furgonetes i turismes, nous i usats.
Ctra. comarcal, 148 (Hostal Nou)
Tel. 44 55 19

COBASA - FORD
Concessionari Oficial Ford. Venda d'automòbils, nous i usats.
Ctra. Balaguer-Tàrrrega, Qm. 1,5
Tel. 44 57 54

BARS RESTAURANTS

AVENIDA
Bar-restaurant
Passeig de l'estació, 64
Tel. 44 65 93.
BALAGUER

CAL MORELL
La carta més acurada.
Menú especial per a executius.
Passeig de l'estació, 18
Tels. 44 80 09 / 44 85 62

CAN SISCO
Cafeteria, restaurant, salons per a bodes i banquets, etc.
C/ Girona, 7
Tels. 45 06 86 / 45 06 96

CENTRIC BAR
Entrepans i croissants
Plaça Mercadal, 20
Tel. 44 55 49
BALAGUER

HAMBURGUESERIA ANAGRAMA
Entrepans, tapes variades i plats combinats.
C/ Avall, 33 - Tel. 44 53 37

PIZZERIA-BRASERIA SANT JORDI
PIZZES PER ENCÀRREC
Servei de braseria
Pl. Mercadal, 11 - Tel. 45 03 72

KEOPP'S
Bar-cafeteria
Entrepans de tot tipus.
Plaça de la Sardana, 7
Tel. 44 57 16

DROGUERIES PERFUMERIES

DECORACIÓ AS
Drogueria, productes de neteja, perfumeria, papers, pintures plàstiques i esmalts.
C/ Barcelona, 46 - Tel. 44 71 41

ESPAI RESERVAT PER AL SEU ANUNCI

ELECTRICITAT FONTANERIA

ELECTREFON, S.L.
Instal·lacions d'aigua, llum i calefacció.
C/ Pare Sanahuja, 28 baixos
Tel. 44 76 48

ELECTRODOMÈSTICS TV·VIDEO·HI-FI

CAL DAVI
WHIRLPOOL, tot en gama blanca
PHILIPS, TV, video, càmeres
MARANTZ, Hi-Fi
C/ Avall, 38 - Tel. 44 88 54

ELECTRÒNICA ESTEVE
Reparació de TV - VIDEO - HI-FI.
Distribuidor SANYO
C/ Sant Crist, 5 - Tel. 44 65 05
BALAGUER

ELECTRÒNICA EUGENI
BLAUPUNKT, BOSCH, SONY
Tot en electrodomèstics i gama blanca
Països Catalans, s/n - Tel. 446395

EMISSORES RÀDIO

RÀDIO CLUB 25
100.2 FM
24 hores seguides de música sense parar.
Tel. 451340 Fax 451339

VALLFOGONA RÀDIO
Emissora Municipal 107.9 FM
Des del cor de la vila
Telèfon 43 22 68

ENSENYAMENT ACADÈMIES

ACSER
Cursos de Mòduls Professionals-2.
Auxiliar d'Administració i Gestió.
Auxiliar Comercial.
Sant Lluís, 50 - Tel. 44 59 12.

FLORISTERIES JARDINERIA

FLORISTERIA CASTELL
Composicions florals de tot tipus.
Marcos Comes, 8
Tel. 44 68 03
BALAGUER

FLORISTERIA GINESTA
Plantes naturals i artificials. Rams, ceràmica, flor seca i complements.
Repartiment a domicili.
Dr. Fleming, 42 - Tel. 44 82 13

FOTOGRAFIA VIDEO

FOTO ART BONET
Revelats una hora. Estudi fotogràfic, filmacions en video, venda de material.
C/ Avall, 27 - Tel. 44 86 39

JOIERIES RELLOTGERIES

JOIERIA LARREN
Creacions en Joieria
c/ Miracle, 5
Tel. 44 68 09
BALAGUER

JOIERIA SERRET
Taller i venda de joieria i rellotgeria
C/ Sanahuja, 18
Tel. 45 04 88
BALAGUER

JOGUINES REGALS

CICLES-MOTOS PEDRA
Bicicletes, motocicletes, motocultors i joguines de tot tipus.
C/ Urgell, 6 - Tel. 44 52 22
BALAGUER

ESPAI RESERVAT PER AL SEU ANUNCI

GUIA COMERCIAL • TEL. 44 82 73

LLIBRERIES PAPERERIES

PAPERERIA ELVI

Llibres de text, material escolar, revistes, llibres, regal informal, laminadures.
C/ Barcelona, 38 - Tel. 45 06 30

L'ARLEQUÍ

Llibres de text, revistes, material escolar, joguines.
C/ Barcelona, 62
Telèfon 44 82 82

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

CERÀMICA LA COMA, S.A.

Materials per a la construcció
Ctra. Menàrguens s/n.
Tel. 44 51 04 Fax 44 70 80
BALAGUER

COMERCIAL ARNÓ, S.L.

Mobles de bany, mampares, mobiliari de cuines, accessoris, etc.
Ctra. C. 1313, Pol. Ind. Camp Llong
Tel. 45 10 84

FARRÉ

SANITARIS I CERÀMIQUES
Mobles de cuina i bany, griferies i complementos.
c/ Urgell, 39 - Tel. 44 57 65

MERCERIES ROBA DE NENS

CUQUET

Des de la talla 0 fins a la 14.
Descomptes especials d'hivern.
Avgda. Pere III, 10
Telèfon 45 12 41

MERCERIA ROSA M.

Mitges, corseteria, objectes de regal. Merceria general.
Dr. Fleming, 27
BALAGUER

ORQUIDIA

Roba per a infants.
C/ Sant Jaume, 5
Tel. 44 57 32
BALAGUER

MOBILIARI DECORACIÓ

MOBLES CLAVEROL

Mobles de cuina, oficina i mobiliari de jardí. Tot tipus de mobles.
c/ Sanahuja, 7 - Tel. 44 55 08
Carretera, 24 - Tel. 44 65 61

**ESPAI RESERVAT
PER AL SEU
ANUNCI**

ÒPTIQUES TRACTAMENTS

ÒPTICA BALAGUER

Ulleres de sol i graduades, montures, audífons i lents de contacte.
C/ Sant Lluís, 10 - Tel. 44 57 18

ÒPTICA TEULÉ

Optometria, ulleres graduades i de sol, lents de contacte i audífons.
Passeig de l'estació, 7
Tel. 44 83 10 - BALAGUER

PUBLICITAT DISSENY

DOSSIER P&M, S.L.

Publicitat, disseny gràfic, imatge d'empresa, reclam publicitari.
Publicitat en general.
C/ Barcelona, 31 - Tel. 44 82 73

ROBA / MODA HOME-DONA

COCO'S

Tota la roba per la nova temporada la tens a COCO'S.
c/ Sanahuja, 26
Tel. 45 02 45

EXPELLCA

Articles de Pell i Ante a PREUS DE FÀBRICA. Vine i comproba-ho.
C/ Sanahuja, 27 - Tel. 45 11 84
BALAGUER

SOL-PI

Moda home i dona
C/ Sant Crist, 79
Tel. 44 62 85
BALAGUER

TRANSPORTS REPARTIMENT

AG. REPARTIMENT IGNASI

C/ S. Diego de Califòrnia, 9 baixos
Tels. 45 06 27 - 44 79 55
També a Vallfogona, Borges Blanques, Bellpuig, Almenar i Almacelles.

SERVEIS VARIS

REVISTA GROC

Revista Gratuïta. Repartiment en 13 pobles de la Noguera.
C/ Barcelona, 31 baixos
Tel. 44 82 73 Fax 45 03 11

SUBMINISTRES BALAGUER

Subministres per a la fontaneria.
Distribuidor oficial TERRAIN SDP.
c/ Joanot Martorell, 15
Telèfon 45 10 20 - BALAGUER

Serveis

TELÈFONS ÚTILS

BALAGUER		CAMARASA	
AJUNTAMENT	44 52 00	AJUNTAMENT	42 00 09
GUÀRDIA CIVIL	44 53 53	GUÀRDIA CIVIL	42 00 08
GUÀRDIA URBANA	44 52 00	CASTELLÓ DE FARFANYA	
CONSELL COMARCAL	44 89 33	AJUNTAMENT	42 80 07
BOMBERS	44 50 80	GERP	
SERVEI D'URGÈNCIES	44 77 14	TELÈFON PÚBLIC	44 60 99
CREU ROJA	44 57 96	LA RÀPITA	
RENFE	44 55 03	TELÈFON PÚBLIC	44 50 18
ALSINA GRAELLS	44 54 76	MENÀRGUENS	
TAXIS PÚBLICS	44 50 22	AJUNTAMENT	18 02 05
INSTITUT NACIONAL		CASA DEL METGE	18 02 13
SEGURETAT SOCIAL	44 54 78	OS DE BALAGUER	
AMBULATORI	44 60 28	AJUNTAMENT	43 80 04
QUINTA SALUT L'ALIANÇA	44 75 13	METGE	43 80 03
DESPATX PARROQUIAL	44 53 42	A.T.S.	43 80 62
I.N.E.M	44 53 16	ESCOLES	43 80 61
FUNERARIA SANT JOSEP	44 57 86	RESIDÈNCIA	43 81 69
	44 57 15 - 44 58 29 - 39 08 62	SANT LLORENÇ	
FUNERARIA PERE BUCHACA	44 67 72	TELÈFON PÚBLIC	42 00 03
	45 09 95	ESCOLA DE NATURA	
CORREOS	44 58 26	L'ARC DE S. MARTÍ	42 02 50
JUTJAT N. 1	45 13 53	LA SENTIU	
	45 13 83	AJUNTAMENT	42 40 05
JUTJAT N. 2	45 11 62	CASA DEL METGE	42 40 58
	FAX 45 06 74	TÈRMENS	
GROC	44 82 73	AJUNTAMENT	18 00 10 - 18 00 41
BELLCALIRE D'URGELL		VALLFOGONA DE BALAGUER	
AJUNTAMENT	58 60 05	AJUNTAMENT	43 20 08
DISPENSARI MÈDIC	58 62 49	CASA DEL METGE	43 20 55
GUÀRDIA CIVIL	58 60 16	TELÈFON PÚBLIC	43 20 02

HORARI DE TRENS

SORTIDES		ARRIBADES	
BALAGUER	LLEIDA	LLEIDA	BALAGUER
08.01	08.31	07.25 (1)	08.03
14.02	14.32	09.50 (2)	10.20
19.06	19.36	13.30	15.17
BALAGUER	LA POBLA	20.45	21.15
08.03 (1)	09.20	(1) No circula el diumenge, ni els dies 9/4, 12/4 i 1/5.	
10.20 (2)	11.37	(2) Circula el diumenge i els dies 9/4, 12/4 i 1/5.	
14.00	15.17		
21.15	22.32		

HORARI D'AUTOBUSOS

SORT.	DESTINACIÓ	CALENDARI	
06.10	BARCELONA	feiners	16.15 LLEIDA feiners de dilluns a divendres (Agost NO)
19.54	*	diumenges	17.25 * diari
07.30	TÀRREGA	feiners *	10.04 SEU D'UR.-PUIGCERDÀ diari
12.00	*	dissabtes feiners	16.35 * diari
14.40	*	feiners, dissabtes NO *	14.06 SOLSONA dilluns, dimarts, dijous, dissabtes feiners
* enllaç amb Barcelona			
07.48	LLEIDA	feiners	14.06 PONS dimecres i divendres
07.55	*	feiners i festius no dium.	17.09 ESTERRI D'ÀNEU feiners
08.24	*	feiners	13.17 AGRAMUNT feiners
09.15	*	feiners	19.47 * feiners, dissabtes NO
10.54	*	diumenges	13.15 ÀGER dissabtes feiners del 16/6 al 14/9
13.30	*	feiners del 1/10 al 15/6 i de dilluns a divendres	17.40 * feiners de dilluns a divendres del 15/9 al 14/6
15.15	*	feiners dissabtes NO	

FARMÀCIES

BALAGUER		CASTELLÓ DE FARFANYA	
F. CLAVER - Sant Lluís, 6	44 53 84	ARASA PLA, G.	42 80 70
F. ALDÀVO - P. Estació, 10	44 56 26	LA SENTIU DE SIÓ	
F. PUIG - S. Jaume, 2	44 52 80	MONTSERRAT MIRATS	42 50 51
F. SALA - Pl. Mercadal, 38	44 50 87	OS DE BALAGUER	
BELLCALIRE D'URGELL		MELER BROSED, RAUL	43 81 36
CLAVER VILLUENDAS	58 60 13	VALLFOGONA DE BALAGUER	
CAMARASA		AIGUABELLA ALENTÀ, G.	43 21 51
GASPAR OSPITAL	42 02 00		

Així ens paguen als avis

Francesc Serra

Poema dedicat al sr. President, Germanes, Junta Rectora, Socis Protectors i residents el dia de la festa de l'oncè aniversari. Residència Sant Domènec, 24 d'octubre de 1993

Déu del cel que malament el món reparteix les pagues, als uns la sang se'ls engull sense tindre'ls miraments i altres que res no han fet sense cap mèrit concret, es donen una gran vida sense cap contrarietat, esperant tranquil que vingui a buscar-los l'eternitat.

Aquell món moltes vegades no agraeix al padrí, amb les justícies malvades els abandona pel camí.

Digueu per Déu que us han fet? que tant destorb fan els avis, perquè no feu una ullada a la seva vida passada.

On anirà aquest pobre vell? per què ara els menypreeu? Podeu cobrar com nosaltres, penseu que també hi aneu. Els pares, amb mi han tingut tot el consoli i l'ajuda, tota l'atenció deguda i uns bons pares hem estat. Aquesta és la nostra paga...? Ara que no ens podem valdre

que fins ens neguen l'estada que a tant bon preu hem pagada, i el que tu tens m'ho deus a mi, mereix molt més el padrí.

Així pagueu el passat? així pagueu les fatigues, aquesta és la paga? digues... Per saldar els comptes passats que per mi són els presents d'una felicitat provada, d'una consciència acurada pel nostre deure complert.

Perdoneu-los Déu del cel nostra càrrega és tan pesada perquè ens tinguin en l'oblit. Per què ens tracteu així? és que som tan miserables que ni en un racó de l'estable ens deixeu passar la nit.

És una història vivent, la que passa en moltes cases, els pares cuiden els fills i els fills s'obliden dels pares.

Diuen que a la Residència és on millor podem estar, ells queden a casa lliures, tu ets l'amo i has de marxar •

BAR FLEMING
Dr. Fleming, 36
Tel. 44 69 32
BALAGUER

Vllè Campionat de Billar Americà

El Bar Flèming de Balaguer, a l'igual que els darrers 6 anys, tonarà a organitzar el Vllè Campionat de Billar Americà que començarà el proper diumenge dia 24 d'octubre.

Enguany comptarà amb 16 participants, 13 dels quals repetiran novament el campionat i tres entraran de nou.

Els participants d'aquest Vllè Campionat seran: Ramon Rúbies, Sisco Muñoz, Manolo Calveiro, Jaume Collado, Dani Fernández, Xavier Rúbies, Jordi Blanch, Josep Rodés, Pere Estruch, Xavi Estruch, Carlos Alcántara, David Gutiérrez, Miquel Call, Sergi Rodés, Carlos Guardia i Xavier Perera.

El sistema de puntuació serà a l'igual que en anteriors edicions pel sistema de «ligueta», per la qual cosa tots els participants competiran contra tots •

extra Festa Major 93

groc
REVISTA QUINZENAL
INFORMACIÓ I SERVEIS

Reservi el seu espai de publicitat ARA!
Últim dia recepció publicitat: **29 d'octubre**
Truqui'ns al telèfon 44 82 73

Grocs, Blancs i Blaus 1/2

Joan Borda i Boreu

Fa més de quatre anys que va morir Salvador Dalí i he tingut ganes de recuperar-lo fent una ullada al meu arxiu del surrealisme. També he tingut l'oportunitat de llegir per primera vegada aquest llibre de més de 400 pàgines titulat «Vida secreta de Salvador Dalí», una autobiografia que va ser publicada l'any 1942 en llengua anglesa.

Amés de passar-m'ho molt bé llegint aquest llibre, considero que el jove Dalí -en aquell moment tenia 37 anys- va fer molt bé de voler explicar-nos el que havia estat la seva vida fins aleshores. I dic fins aleshores, perquè amb la conclusió del relat, Dalí anunciava la seva voluntat d'encetar una nova etapa creativa i vital.

Al llarg de «Vida secreta de Salvador Dalí» trobo que es parla poc del poeta granadí F.G. Lorca, i altres successos que són d'interès, però aquesta llacuna aparent està força compensada per les explicacions que ens dona de la seva pròpia experiència. Dalí va ser un personatge molt lúcida i un gran coneixedor del terreny que trepitjava, sempre ajudat per la seva estimada Gala. A mi m'han agradat, especialment, els retrats que fa de la societat secreta dels artistes, així com de l'alta societat -i de la societat en general-. Després de tot, tampoc és que hagin canviat tant les coses.

Vull fer referència a dos reportatges d'un programa de ciència emès en un dels dos canals de la televisió autonòmica (no sé com m'ho faig que sempre vaig a raure a la programació de la tele!).

Bé, en el programa en qüestió hi he vist dos breus reportatges: l'un, sobre una experiència americana d'una biosfera artificial -un projecte privat-, i l'altre, sobre la influència curativa del fred -també, artificial- en un balneari berlinès. De la visió d'aquests dos reculls periodístics se'n deriva el següent: està clar que per al nostre sistema econòmic i per al nostre món és preferible curar abans que prevenir; en canvi crec que hauria de ser al revés, i no deixar-se enredar (només hi ha un camí per al progrés).

Al meu entendre, ambdós reportatges presenten el mateix quadre crític: vivim d'esquena a les necessitats reals del nostre món i de l'espècie. No han millorat els hàbits de vida ni les condicions de treball, encara que preferim enganyar-nos i creure que sí. Penso que en aquestes alçades de «programa» tot està bastant decidit: el pedaç està servit, i és vostè qui paga! •

Professor d'EGB, Alcalde i... Democràcia

Emili Monge

El propassat dia vint-i-quatre de setembre vàrem assistir a la inauguració de l'esposició d'Arts Plàstiques, pintura, teixit de macramé i escultura a la Sala d'Exposicions de l'Ajuntament de Balaguer, que ens varen presentar artistes locals i que al mateix temps fan de professors a l'Escola Municipal.

A la inauguració no podia faltar-hi el Ponent de Cultura, i en aquest acte acompanyat del President del Patronat i que alhora és l'alcalde de la ciutat.

El parlament de presentació a càrrec del batlle fou un absurd i una comèdia, car va barrejar l'adul·lació d'un dels artistes amb la ignorància de la resta i una completa desconeixença de l'activitat que cadascú desenvolupava.

L'alcalde en el seu parlament va parlar de l'interès que l'Ajuntament té en que a Balaguer es desenvolupin activitats artístiques, però va deixar clar que de cap manera les arques municipals es podien permetre el dispendi de gastar diners en tallers artístics si aquests no podien autofinçar-se. Confesso que em vaig quedar perplex i indignat en sentir aquests raonaments en un home procedent de l'àrea d'ensenyament que supeditava l'art i la cultura d'unes activitats de lleure de gent gran, a uns resultats econòmics favorables a les arques municipals.

A l'Escola Municipal s'hi imparteixen classes de Música, en les seves diverses especialitats de cant i instrumentació i,

també, a fi de curs s'examina alumnes del propi centre i d'altres escoles de música de la província i de més enllà. Als tallers d'Art s'imparteixen tallers de pintura, escultura, ceràmica, talla, macramé, restauració ornamental, cistelleria i altres treballs adients a determinades festivitats assenyalades.

Com és preceptiu les dues àrees (Música i Plàstica) fins ara han gaudit cadascun de la seva pròpia direcció.

El Patronat que regula aquestes activitats està format per diverses persones procedents de diversos estaments locals, partits polítics, ajuntament, associacions culturals, etc. tots ells sota la presidència de l'alcalde.

Al Patronat tots tenen veu i vot, però, sempre que es faci el que vol el president. No sembla positiva tal mesura, és poc democràtica, però...

Ara sembla que, és opinió del President que s'ha de cessar una direcció, ¿volen estalviar diners?. Ha cessat la direcció d'Arts Plàstiques. És opinió generalitzada que tal mesura no és procedent, donat que molts dels alumnes (gent gran) que assisteixen a aquests tallers, s'han identificat amb la persona que asumia la direcció de l'àrea, i la pèrdua d'aquesta persona comportarà un distanciament i pèrdua de possibles valors artístics. Apart de la dificultat que comportarà el trobar un personatge adient que pugui aglutinar les dos àrees (que encara que siguin Arts, la música i la plàstica) serà difícil compaginar-les.

Caldria per part del President del Patronat reconsiderés aquesta qüestió.

L'alcalde no ha de perdre la vista que tots els que col·laborem a fer possible que l'esperit pel qual fou creada l'Escola Municipal i Arts Plàstiques ens mereixem un recolçament i consideració per poder continuar amb les nostres aportacions positives, ser els veritables constructors de l'Art i la Cultura de Balaguer •

Can Sisco BAR RESTAURANT

MENÚS PER ENCÀRREC

MENÚ N. 1

Amanida verda
Parrillada de Peix (6 varietats)
Vi Can Sisco i Cafè
3.000 ptes.

MENÚ N. 2

Mariscada
Primer plat amb 7 varietats
Segon plat amb 6 varietats
Vi Can Sisco i Cafè
3.000 ptes

CAFETERIA • RESTAURANT • SALONS PER A BODES I BANQUETS

C/ Girona, 7
Tel. 45 06 86-45 06 96
BALAGUER

I sota la direcció de Can Sisco

BAR
RESTAURANT **AVENIDA**
Passeig de l'Estació, 64 - Tel. 44 65 93 - BALAGUER

Guia de primers auxilis

Creu Roja de Balaguer

CAPÍTOL 3

El cos humà i molt especialment el cervell, necessiten per poder viure, oxigen i nutrients. No obstant a diferència del que passa amb els nutrients, l'oxigen no es pot emmagatzemar, ja que aquest ha de ser captat contínuament de l'aire mitjançant la respiració.

Una vegada que arriba als pulmons, l'oxigen és recollit per la sang, la qual és l'encarregada de transportar-lo fins als teixits, gràcies a l'impuls constant que li proporciona el cor.

Per aquest motiu hem de dir que la **RESPIRACIÓ I LA CIRCULACIÓ SANGUÍNIA** són dues funcions vitals. Una afectació o en el pitjor dels casos, una aturada d'aquestes funcions serà un problema immediat per la nostra supervivència.

Per això és de gran importància l'establir d'immediat aquestes funcions, ja que en un temps aproximat de 3 a 5 minuts sense que l'oxigen arribi a les cèl·lula del cervell, aquestes es poden destruir irreversiblement.

Els motius pels quals una persona pot deixar de respirar són molt variats: asfíxia, ofegament, entravessament, electrocució, sobredosi de droga o medicaments, inhalació de tòxics, etc.

Des del moment en que es para la respiració, el cor pot continuar bategant durant uns minuts (de 2 a 5 minuts) si la respiració no s'ha establert (artificialment i espontàniament) el cor deixarà de funcionar degut a la manca d'oxigen.

En alguns casos com poden ser atacs cardíacs, hidrocutió, shock elèctric, etc., es parará primer el cor, però pràcticament

a l'instant (15 o 30 segons després) es parará també la respiració.

Després de tot això caldrà saber *com reconèixer si una persona que està inconscient, es troba respirant o no, i com actuar en cas de que no respiri o el seu cor s'hagi aturat.*

ACTUACIÓ

Tal com hem vist en el capítol anterior, a l'explorar a un accidentat és prioritari l'identificar les situacions que suposin una amenaça immediata per la vida (Exploració Primària), és a dir, estat de consciència i circulació sanguínia.

Per poder fer l'Exploració Primària hem de seguir ordenadament els següents passos, els quals són coneguts com el A-B-C- de la reanimació:

A- Valorar l'estat de consciència.

B- Valorar la respiració.

C- Valorar la circulació.

En aquest capítol explicarem com VALORAR L'ESTAT DE CONSCIÈNCIA, i en un pròxim parlarem de VALORAR LA RESPIRACIÓ I LA CIRCULACIÓ.

Per valorar l'estat de consciència, intentarem parlar amb la víctima, i si és necessari li donarem un pessic amb suavitat, per determinar si està conscient o no.

Si la víctima **RESPON** als nostres estímuls (parla, es queixa, es mou), li preguntarem que és el que ha passat, i buscarem signes d'hemorràgia, i passarem a l'exploració secundària, buscant possibles lesions.

Si **NO RESPON**, i està **INCONSCIENT**, hem de **demanar ajuda** i immediatament comprovar si està respirant.

ÉS MOLT IMPORTANT si et trobes sol no abandonar **MAI** a la víctima, per demanar ajuda, fes que alguna persona o faci per tu •

ESCOLA MUNICIPAL D'ARTS PLÀSTIQUES

CURSOS I HORARIS PREVISTOS PEL CURS 93/94

CERÀMICA	Dijous de 4 a 6 tarda	Pilar Carbí
ESCULTURA	Dimarts de 6 a 8 tarda	Jordi Juny
TAPÍS-MACRAMÉ	Dimecres de 4 a 6 tarda	Teresa Prim
PINTURA ADULTS	Dimarts de 4 a 6 tarda	Gemma Rufach
	Dissabte de 10 a 12 matí	
DIBUIX	Dijous de 4 a 6 tarda	Gemma Rufach
ESMALTS	Dimecres de 4 a 6 tarda	Gemma Rufach
RETAULE	Dilluns de 4 a 6 tarda	Gemma Rufach
PLÀSTICA INFANTS	Dilluns i dimecres de 6 a 7,30 tarda	Teresa Prim
	Dissabtes de 10 a 12 matí	

INICI DEL CURS EL 18 D'OCTUBRE

Per a més informació: **ESCOLA MUNICIPAL ARTS PLÀSTIQUES**
C/ Miracle, 26 i Sant Josep, 1 • Tel. 44 66 50 • de 6 a 8 tarda

ALERTA MÁXIMA

Dir.: Andrew Davis. Int.: Steven Seagal, Tommy Lee Jones, Gary Busey, Erika Eleniak, Patrick O'Neal, Nick Mancuso.

Desde que protagonizó su primer film en 1988, «Por encima de la ley», Steven Seagal ha seguido encarnando a policías honestos, héroes justicieros y ex veteranos del Vietnam. El género ha dado buenísimos resultados y lo ha llevado a consagrarse como una de las grandes estrellas del cine de acción. Con «Alerta máxima», de nuevo a las órdenes de Andrew Davis -director de su primer film-, ha alcanzado los primeros lugares en las listas de recaudación allí donde se ha estrenado. Un éxito al que ha ayudado el guión que ha condimentado J.F. Lawton, autor de «Pretty Woman».

ESENCIA DE MUJER

Dir.: Martin Brest. Int.: Al Pacino, Chris O'Donnell, James Rebhorn, Gabrielle Anwar.

Elogiadísimo y galardonado -«Globo de Oro» y «Oscar» al mejor actor-, Al Pacino interpreta en «Esencia de mujer» -«Globo de Oro» a la mejor película- a un militar ciego, de un carácter insoporrible, a quien la compañía de un joven estudiante, responsable y muy maduro, lo transforma en una persona más humana y comprensiva. Otro «Globo de Oro» -el último ya- lo consiguió el guionista Bo Goldman que se inspiró en la historia de la italiana «Perfuma de mujer», interpretada, también magistralmente, por Vittorio Gassman en 1974.

ETERNAMENTE JOVEN

Dir.: Steve Miner. Int.: Mel Gibson, Jamie Lee Curtis, Elijah Wood.

Mel Gibson, el héroe de «Arma Letal» aprendió a pilotar un avión cuando protagonizó «Air América». Esta experiencia le sirvió para encarnar al duro piloto Daniel McCornick en esta comedia sentimental en la que forma pareja con Jamie Lee Curtis y el joven Elijah Wood («Las aventuras de Huckleberry Finn»), quien, a los 11 años, va camino de convertirse en el rival de Macaulay Culkin. Daniel se resiste a confesar su profundo amor a su novia. Un día ella muere y Daniel, sumido en una profunda desesperación, se apunta a participar en un experimento científico que lo dejará en estado de hibernación durante 50 años.

Video Shops

VIDEO CARLOS
C/ Sanahuja, 1 Tel. 44 57 15

VIDEO CLUB
...de película.
Avgda. Pere III - Tel. 44 74 60

LES 20 PEL·LICLES MES LLOGADES

An.	Act.	Títols	Vots
4	1	DRACULA	45
5	2	ELLAS DAN EL GOLPE	34
6	3	COOL WORLD	28
20	4	SOMMERBY	26
7	5	CARIÑO HE AGRANDADO EL NIÑO	24
9	6	FORTALEZA INFERNAL	24
8	7	LA BELLA Y LA BESTIA	21
10	8	ESPOSA POR SORPRESA	21
18	9	ESENCIA DE MUJER	21
16	10	REGRESO A HOWARDS END	20
-	11	DE RATONES Y HOMBRES	18
-	12	EL IDOLO	16
15	13	UNA EXTRAÑA ENTRE NOSOTROS	15
-	14	EL BESO DEL SUEÑO	13
12	15	TIERNO VERANO DE LUJURIAS Y...	12
13	16	LOS TOMMYKNOCKERS	11
14	17	GLEN GARRY GLEN ROSS	11
-	18	CRIMENES DE AMOR	10
-	19	HALCONES DE FUEGO	9
17	20	OJO PUBLICO	9

ANUNCIS EN GROC
Tel. 44 82 73

EXPPELLCA
ARTICLES DE Pell i Ante
PREUS DE FÀBRICA
C/ Sanahuja, 27 • Tel. 45 11 84
BALAGUER

JUNY JOU
PINTOR
LAGATS I VERNISSATS
(portes, mobles, fusteria)
RETOLACIÓ
TALLER: SANT DIEGO DE CALIFORNIA, 13/15
TEL. 450600 / 445166. BALAGUER
Pintura en general

Anuncis breus

Es lloga pis al c/Almatà, tocant al c/ Barcelona. 4 dormitoris, saló-menajdor, 2 quarts de bany, cuina molt ampla, galeria i balcó. Interessats trucar al tel. 45 09 46.

Es ven hort a La Meó. Preu: 1.500.000 ptes. Interessats trucar de 9 a 11 de la nit al telèfon 44 86 18.

Es lloga magatzem de 230 m² al c/ Sant Lluís, a 25m. del Passeig. Interessats trucar al tel. 44 50 54.

S'ofereix dona per fer feines de casa o de neteja de comunitats o oficines. Interessats trucar als tels. 424069/451109. Preguntar per Esperanza.

Canvio 1er. pis en Balaguer per caseta amb petit troç de terra, si pot ser vora el cotxe de línia. També es pot vendre el pis, amb 3 habitacions, menjador, gran saleta amb balcó, bany, cuina gran, celler i cel obert. Tot renovat. Bon veïnat. Interessats trucar a partir de les 2 del migdia al tel. 45 06 25.

S'ofereix noia per cuidar nens, amb experiència. Preferiblement per les tardes. Interessats trucar al tel. 44 72 54.

Es lloguen places de parking tancat o amb ratlla, al c/ Tarragona, 34 de Balaguer. Interessats dirigir-se al c/ Tarragona, 34 només els dissabtes, o bé trucar al tel. 93-3730935.

Es ven estufa de gas-oil semi-nova, amb radiador d'oli, mida gran. Preu a convenir. Interessats trucar al tel. 45 03 99 de 2 a 3 i de 8 a 10.

Es ven parcel·la de 4.500 m² amb llum i aigua a Sant Llorenç de Montgai. Interessats trucar als tels. 44 68 03 - 45 01 38.

¿Quieres tener una buena oportunidad de negocio? Es un engocio divertido y rentable. Llama al tel. 977 - 86 03 72. Solo mañanas.

Es ven Acció del Club Tennis Balaguer. Interessats trucar al Tel. 44 55 51.

Suministramos carbón de petróleo hasta su domicilio, granja o nave industrial. Disponemos de la medida que mejor se adapte a las necesidades de su caldera. Importantísimo ahorro respecto a los demás combustibles sólidos o líquidos. Llámenos y consulte precios al teléfono 18 01 63.

Es lloga o es ven magatzem de 160 m² amb 140m² de pati al c/ Moli del Comte, a 150m. del Passeig, amb cèl·lula d'edificació de 5 pisos. Interessats trucar al 44 87 14.

Es lloguen locals a Balaguer. Per a més informació GESTORIA CUDÓS, S.L. Telèfon 45 05 55.

ANUNCIS BREUS a la revista GROC. Interessats dirigir-se a DOSSIER P&M, c/ Barcelona, 31 de Balaguer.

Sóc un jove de més de trenta anys, solter, educat i discret. M'adreço a totes aquelles dones de 25 a 40 anys solteres, vídues o separades per fer sortidessobretot, bona amistat, sense interès econòmic per ambdues parts. Escriviu-me enviant fotografia que se us retornarà si no sou del meu grat, i si ho sou, us respondré amb una de meua. Millor que sigueu de Lleida o comarques. No us en penedireu.

Es lloga o es ven pis gran al c/Barcelona xamflà Pl. de la Sardana. 5 habitacions, saló-menjador, 2 banys complets, cuina, 2 terrasses i parking. Ascensor i calefacció. Interessats trucar al tel. 977/79 1274.

Es busca noia per a compartir pis a Barcelona. Bona comunicació, a peu del Metro. Interessats trucar al tel. 447082.

Aprofiti les seves estones lliures per propi benefici personal. Interessats trucar sense cap compromís al tel. 445544.

INSTITUT DE IOGA

INICI CURS 93-94

INSCRIPCIONS

Dimarts i Dijous de 5 a 9 tarda
Miracle, 1 - Tel. 44 64 99
BALAGUER

ANUNCIS BREUS INMOBLES VARIIS MOTOR
ENSENYAMENT TREBALLS COMPRES
VENDES LLOGUERS ANUNCIS BREUS
INMOBLES VARIIS MOTOR INSENYAMENT
TREBALLS COMPRES VENDES LLOGUERS
ANUNCIS BREUS INMOBLES VARIIS MOTOR
ENSENYAMENT TREBALLS COMPRES
VENDES LLOGUERS ANUNCIS BREUS
INMOBLES VARIIS MOTOR INSENYAMENT
TREBALLS COMPRES VENDES LLOGUERS
ANUNCIS BREUS INMOBLES VARIIS MOTOR
ENSENYAMENT TREBALLS COMPRES
VENDES LLOGUERS ANUNCIS BREUS
INMOBLES VARIIS MOTOR INSENYAMENT
TREBALLS COMPRES VENDES LLOGUERS
ANUNCIS BREUS INMOBLES VARIIS MOTOR
ENSENYAMENT TREBALLS COMPRES
VENDES LLOGUERS ANUNCIS BREUS
INMOBLES VARIIS MOTOR INSENYAMENT
TREBALLS COMPRES VENDES LLOGUERS

groc

REVISTA QUINZENAL
INFORMACIÓ I SERVEIS

ANUNCIS BREUS

C/ Barcelona, 31 baixos
BALAGUER

Finques Rubies

Jacint Verdaguer, 19 baixos • Tel. 44 79 58
BALAGUER

Compres, lloguers i traspassos de béns immobles rústics i urbans

SOAGUI SCP

CONSTRUCCIONES
REMIENDOS - BAÑOS - COCINAS
GRES - SUELOS
St. Josep de Calasanz, 4 3-2
Tels. 44 61 73 - 44 85 63

RAMON ELECTRONICA

REPARACIÓ VIDEO
TELEVISIÓ - HI-FI
C/ Girona, 2 Tel. 45 06 66
BALAGUER

BASAR RUBIMONT

Articles: -, +, i... a 100 ptes.

Per a la llar
Joguines i Articles diversos

c/ Major, 7
Tel. 45 10 26 BALAGUER

La Noguera LIMPIEZAS

NETEJA DE
VIDRES, EDIFICIS, BANCS, OFICINES,
COL·LEGIS, LOCALS COMERCIALS,
NETEGES FI D'OBRA

Sant Diego de California, 11
Tel. 44 88 30 BALAGUER

ABASTI UN NIVELL SUPERIOR

Pugi a un cotxe que realment costa allò que val.
Pugi a un equipament d'alta volada.
Pugi a unes mesures de seguretat elevades.
Pugi a un Opel Vectra. Pugi.

Pugi a un Opel Vectra des de **1.937.000** ptes.*

* IVA, transport, impost de matriculació, despeses de pre-lliurament i descompte promocional inclosos. Oferta vàlida durant aquest mes per vehicles en stock.

OPEL

L' E S P E R E M

VECOSA

Urgell, 111. Tel. 44 53 60. BALAGUER (Lleida)
Exposicions a:

AUTOSERVEIS DEL SIÓ, S.L.

Tel. 39 22 31. AGRAMUNT

AUTOXAMI, C.B.

Tel. 40 03 96. ARTESA DE SEGRE

CONCESSIONARIS OFICIALS OPEL, MILLORS PER EXPERIÈNCIA.

cal davi

PHILIPS

Increïble però cert

Compri ara
un televisor **PHILIPS**
STEREO NICAM a

Cal Davi

i **PHILIPS**

LI REGALARÀ,

d'aquí deu anys,
un altre de les mateixes
característiques.

des de **5.000** ptes. al mes

Sense entrada, sense avaladors i sense lletres
A Philips i Cal Davi li donem el doble

cal davi c/ Avall, 38 • Tel. 44 88 54 • **BALAGUER**
Fonoll c/ Sabateria, 10 • Tel. 39 07 79 • **BALAGUER**

O B E R T   D I S S A B T E S   T A R D A